

**VISOKA MEDICINSKA ŠKOLA ZDRAVSTVA
DOBOJ**

**PRIRUČNIK O UPRAVLJANJU MEDICINSKIM OTPADOM
U ŠKOLSKOJ LABORATORIJI I KABINETIMA ZA VJEŽBE**

Doboj, 2024. godine

1.PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

1.1.Predmet priručnika

Ovim priručnikom se definišu postupci za pravilno zbrinjavanje najčešćih kategorija medicinskog otpada (infektivnog, genotoksičnog i oštih predmeta).

1.2. Područje primjene

Procedura se primjenjuje u svim kabinetima (laboratorija i kabinetima za vježbu / Trening centru) u kojima u toku rada nastaje medicinski otpad.

1.3. Nadležnosti za primjenu

Svi odgovorni profesori i asistenti koji praktične vježbe drže u prostorijama obuhvaćenim područjem primjene.

2.TERMINI

2.1.Termini

Medicinski otpad - otpad koji nastaje u zdravstvenim ustanovama pri pružanju zdravstvenih usluga (u Trening centru) .

Oštri predmeti – predmeti koji mogu izazvati posjekotine ili ubodne rane, bez obzira na to da li su bili u kontaktu sa pacijentom ili infektivnim materijalom.

Infektivni otpad – opasni medicinski otpad koji sadrži patogene mikroorganizme koji zbog svog tipa i/ili koncentracije mogu ugroziti zdravlje ljudi koji su im izloženi.

Genotoksični otpad – predstavljaju supstance s genotoksičnim osobinama: citostatici i citotoksični lijekovi, kao i šprice, igle, ampule/bočice koje su korišćene sa ovim lijekovima.

3. OPIS POSTUPKA

3.1. Cilj

Obezbjediti pravilno zbrinjavanje medicinskog otpada i pravilno postupanje u slučaju prosipanja infektivnog i genotoksičnog otpada.

3.2. Mjere predostrožnosti

- obavezno koristiti zaštitnu opremu;

- svi korisnici su obavezni da znaju i da se pridržavaju zakonske procedure upravljanja medicinskim otpadom;
- dostupan i pripremljen set za dekontaminaciju;
- korisnici ni u kom slučaju ne smiju oštre predmete(igle bez poklopca, lancete, skalpele) odlagati u kontejnere za komunalni, reciklažni i infektivni otpad;

3.3. Priprema osoblja, priprema opreme

- oprati ruke, navući rukavice za jednokratnu upotrebu, staviti masku i po potrebi obući zaštitnu kecelju;

Materijal i oprema:

- rukavice za jednokratnu upotrebu
- hirurške maske
- dezinfekciono sredstvo
- posuda za odlaganje oštih predmeta
- kante za odlaganje infektivnog i genotoksičnog otpada
- kese za odlaganje infektivnog i genotoksičnog otpada
- tamponi od gaze
- izotonični rastvor
- tečni sapun i topla voda
- apsorptivne krpe
- etikete koje se lijepe na ambalažu.

3.4. Opis postupka razdvajanja infektivnog i genotoksičnog otpada

- razdvajanje medicinskog otpada mora se obaviti što je moguće bliže mjestu otpada;
- osoblje infektivni i potencijalni infektivni medicinski otpad odlaže u jasno označene i za tu vrstu otpada namjenjenu ambalažu;
- oštri predmeti poslije upotrebe odlažu se u jasno označenu i za tu vrstu otpada namjenjenu ambalažu;
- dužnost medicinskog osoblja je da popuni etiketu sa svim potrebnim podacima i zalijepi je prije postavljanja novog kontejnera za odlaganje oštih predmeta;
- kad se oštrim predmetima napune dvije trećine zapremine ambalaže, osoblje zatvara ambalažu i popunjava podatke na etiketama;

- popunjavaju se etikete sa svim potrebnim podacima za obilježavanje genotoksičnog otpada i zalijepi je na kese prije postavljanja u za to namijenjene kante;

- komunalni otpad se odlaže u PVC vreće

- reciklažni otpad se odlaže u posebno namijenjene kontejnere.

Obilježavanje kategorija otpada kodnim bojama definisano je važećim pravilnicima o upravljanju medicinskim otpadom.

U svakoj prostoriji Trening centra postoje označeni kontejneri koji su predviđeni za odlaganje pojedinog otpada.

4. SKLADIŠTENJE OTPADA I TRANSPORT

4.1. Skladištenje otpada

Prije transporta, tretmana ili preuzimanja, medicinski otpad se privremeno skladišti na mjestu za skladištenje proizvođača otpada, odnosno na mjestu nastanka.

4.2. Transport

Medicinski otpad se odvojeno prikuplja, klasifikuje na mjestu nastanka i pakuje u odgovarajuću ambalažu prilagođenu njegovim karakteristikama, količini, načinu transporta i tretmana. Hemijski, farmaceutski, citotoksični i citostatički otpad tretira se spaljivanjem u postrojenjima koja imaju dozvolu za tretman ovih kategorija otpada u skladu sa propisom kojim se uređuje termički tretman otpada. Medicinski otpad za čiji tretman nema tehničkih i tehnoloških uslova u Republici Srpskoj izvozi se u skladu sa Zakonom i propisom kojim se uređuje prekogranično kretanje otpada.

Škola ima posebnu prostoriju u kojoj se odlaže otpad do odvoza a sporazum o odvozu otpada i uništavanju je sklopljen sa JZU Sveti Apostol Luka u Doboju.

Ovo uputstvo je napravljeno po smjernicama Pravilnika o načinu i postupku sakupljanja, skladištenja i tretmana medicinskog otpada donešenog na osnovu člana 61. stav 4. Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 111/13, 106/15,16/18, 70/20, 63/21 i 65/21) i člana 76. stav 2. Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br.115/18, 111/21 i 15/22), ministar zdravlja i socijalne zaštite, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ОЗНАЧАВАЊЕ МЕДИЦИНСКОГ ОТПАДА

ОПАСНОСТ ! ЦИТОТОКСИЧНИ ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача цитотоксичног отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 08 ЦИТОТОКСИЧНИ И ЦИТОСТАТИЧНИ ЛЕКОВИ	

ОПАСНОСТ ! АНАТОМСКИ ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача анатомског отпада)	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 02 ДЕЛОВИ ТЕЛА И ОРГАНИ УКЉУЧУЈУЋИ И КЕСЕ СА КРВЉУ И КРВНЕ ПРОДУКТЕ (ИЗУЗЕВ 18 01 03)	

ОПАСНОСТ ! ФАРМАЦЕУТСКИ ОТПАД

Место настанка отпада (назив произвођача фармацеутског отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 09 ЛЕКОВИ ДРУГАЧИЈИ ОД ОНИХ НАВЕДЕНИХ У 18 01 08	

ОПАСНОСТ ! ХЕМИЈСКИ ОТПАД

Место настанка отпада (назив произвођача хемијског отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 06 ХЕМИКАЛИЈЕ КОЈЕ СЕ САСТОЈЕ ОД ИЛИ САДРЖЕ ОПАСНЕ СУПСТАНЦЕ	

ОПАСНОСТ ! ОШТРИ ПРЕДМЕТИ	
Место настанка отпада (назив произвођача оштрих предмета - отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 01 ОШТРИ ИНСТРУМЕНТИ (ИЗУЗЕВ 18 01 03)	

ОПАСНОСТ ! ИНФЕКТИВАН ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача инфективног отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 03 ОТПАДИ ЧИЈЕ САКУПЉАЊЕ И ОДЛАГАЊЕ ПОДЛЕЖЕ ПОСЕБНИМ ЗАХТЕВИМА ЗБОГ СПРЕЧАВАЊА ИНФЕКЦИЈЕ	

Originalni (potpisan) primjerak se nalazi uregistru